

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASININ RƏYASƏT HEYƏTİ

Q Ə R A R

№ 14/20

Bakı şəhəri

20 dekabr 2017-ci il

Akademik Musa Əliyevin
110 illik yubileyi haqqında

2018-ci ilin aprel ayında Azərbaycanın görkəmli paleontoloq alimi, AMEA-nın keçmiş prezidenti, akademik Musa Mirzə oğlu Əliyevin anadan olmasının 110 ili tamam olur.

Akademik Musa Əliyev 11 aprel 1908-ci ildə Şamaxı şəhərində anadan olmuşdur. 1931-ci ildə Azərbaycan Politexnik İnstitutunun (indiki Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti) dağ-mədən fakültəsini bitirmişdir. O, 1936-cı ildə namizədlik, 1957-ci ildə doktorluq dissertasiyalarını müdafiə etmiş, 1957-ci ildə professor elmi adını almışdır. 1950-ci ildə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü seçilmişdir.

Akademik Musa Əliyev 1936-1941-ci illərdə Azərbaycan Sənaye İnstitutunda ardıcıl olaraq dosent, neft fakültəsinin dekanı və institutun rektoru vəzifələrində işləmiş, 1941-1942-ci illərdə keçmiş SSRİ-nin Neft Nazirliyinin nəzdində Baş tədris idarəsinin rəisi vəzifəsinə təyin edilmiş, eyni zamanda Moskva Neft İnstitutunda pedaqoji fəaliyyət göstərmişdir. Alim 1943-1949-cu illərdə Azərbaycanda partiya və hökumət orqanlarında çalışmış, Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin sənaye üzrə katibi, Azərbaycan Nazirlər Soveti sədrinin müavini və Dövlət Plan Komitəsinin sədri, SSRİ Ali Sovetinin II, III və IV çağırışlarının deputatı olmuşdur.

Alimin əsas uğurlarından biri onun rəhbərliyi ilə 1949-cu ildə Xəzər dənizinin akvatoriyasında neft və qazın geoloji axtarışı və istismarına dair layihə əsasında ilk dəfə neft sənayesində dənizdə böyük bir yatağın ("Neft Daşları") açılışı olmuşdur.

Akademik Musa Əliyev böyük elm təşkilatçısı idi. O, 1950-1958-ci illərdə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının prezidenti vəzifəsində çalışmışdır. Onun Akademiyaya rəhbərlik etdiyi dövrlərdə Elmlər Akademiyasının inkişafının istiqamətləndirilməsində, yeni elmi tədqiqat institutlarının, bölmə və şöbələrin yaradılmasında, elmin ən perspektiv sahələrinin təşkil edilməsində mühüm xidmətləri olmuşdur.

O, Azərbaycanda Mezozoy üzrə paleontoloq və stratigrafların elmi məktəbinin banisi idi. 1958-ci ildən Musa Əliyevin elmi fəaliyyətinin yeni dövrü (Moskva ş.) başlayır. SSRİ Elmlər Akademiyasının prezidenti A.Nesmeyanovun təklifi ilə Moskvaya yeni təşkil olunmuş “Yanar Qazıntı Yataqlarının Geologiyası və İşlənməsi” İnstitutuna elmi işlər üzrə direktor müavini vəzifəsinə dəvət olunaraq ömrünün sonuna kimi (1985) bu institutda çalışmışdır. O, 1967-1971-ci illərdə Sovet-Əlcəzair neft-qaz kontraktına rəhbərlik etmişdir. Əlcəzairin Tinduf və Xassi Braxim neft-qaz yataqlarının açılması onun adı ilə bağlıdır.

Onun rəhbərliyi ilə 60-dan artıq fəlsəfə və elmlər doktorları yetişdirilmişdir. Akademik Musa Əliyev geologiya, paleontologiya və stratigrafiyanın müxtəlif problemlərinə aid 350-yə yaxın elmi əsərin müəllifi idi.

Görkəmli neftçi-alim, akademik Musa Əliyevin geologiya sahəsində xidmətlərini nəzərə alaraq və anadan olmasının 110 illik yubileyi ilə əlaqədar Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti **QƏRARA ALIR:**

1. AMEA-nın Yer Elmləri Bölməsinə (akademik Fəxrəddin Qədirov) tapşırılsın:
 - 1.1 Akademik Musa Əliyevin anadan olmasının 110 illiyi ilə əlaqədar yubiley iclası keçirilsin;
 - 1.2. Akademik Musa Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş “Neftli-qazlı sahələrin mezozoy çöküntüləri” mövzusunda Respublika konfransı keçirilsin.
2. Akademik Musa Əliyevin elmi məktəbinin tədqiqatlarını əks etdirən elmi məqalələrin məcmuəsi nəşr edilsin.
3. AMEA Rəyasət Heyəti aparatının İctimaiyyətlə əlaqələr və elmin populyarlaşdırılması idarəsinə (Zülfüqar Fərzəliyev) tapşırılsın ki, akademik Musa Əliyevin həyat və elmi yaradıcılığına həsr olunmuş materialların kütləvi informasiya vasitələrində işıqlandırılması təmin edilsin.
4. AMEA-nın Mərkəzi Elmi Kitabxanasına (tibb üzrə fəlsəfə doktoru Leyla İmanova) və AMEA-nın “Elm” Nəşriyyatına (Hafiz Abıyev) tapşırılsın ki, akademik Musa Əliyevin əsərlərinin bibliografiyası yenidən nəşr edilsin.
5. AMEA-nın Alimlər Evinə (tarix üzrə fəlsəfə doktoru Nuridə Quliyeva) tapşırılsın ki, akademik Musa Əliyevin həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş sərgi təşkil edilsin.
6. Qərarın icrasına nəzarət AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadəyə həvalə edilsin.

AMEA-nın prezidenti

akademik Akif Əlizadə

AMEA-nın akademik-katibi

akademik Rasim Əliyev

